

A kérdőív „géphez jön”

Szabad szombatra készülnek a jutaárugyárban

A szabadszombatos gyárak sora októbertől egy újabb szegedi üzemmel gyarapodik: a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat jutaárugyárában is áttérnek a rövidített munkahétre. A gyáregységben vezetők, műszakiak és dolgozók egy akaratallal készülnek a nagy változásra. Ez a változás már a szó szoros értelmében küszöbön áll, szeptember ugyanis főpróba lesz a jutások számára.

Főpróba

Maga a rövidített munkahét bevezetése pedig a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat részére számít majd tanulmányos próbának. Ennek tapasztalatai alapján terjesztik majd ki a munkaidő-csökkentést a többi gyáregységre; az újszegedi szövő- és a szegedi kenderfonógyárra, valamint a pécsi üzemre is. Nem kis fontosságú lépés következik hát, olyan, ami ki- hat a gyárkapun túl is a testvérüzemek életére.

A választás egyébként négy gyár közül azért esett a jutára, mert itt szerencsén együtt vannak a vállalat fő profiljai, a fonás és a szövés. Másrészt a gyáregység évek óta megbízható és egyenletes fejlődést mutatott fel, a közösség derekas helytállása szavatolja a mostani vállalkozás sikerét is.

Mint általában mindenütt, a jutagyárban is átfogó munkát jelent a felkészülés. Fel-tételezett termelési terv a neve annak a tanulmánynak, amit első mozzanatként egy gazdasági év távlatára készítették. Figyelembe vették a gyártmányösszetételben be-állott és várható változásokat is. Nevezetesen azt, hogy a szőnyegkereslet csökkenése miatt a mostanában kereset- tebb zsákok, csomagolóanyagok termelését növelik meg.

Gépenként

A gyárnak jelenleg több mint 800 dolgozója van. Ké- pesek lesznek jelentősebb létszámváltozás nélkül is megoldani az új feladatokat, de — a „netalánra” is szá- mítva — belekalkulálnak a felkészülési tervbe egy bi- zonyos, tíz-tizenöt főnyi több- létlétszámot is. Így kisebb nyersanyagromlás esetén sem érheti meglepetés a közössé- get, lesz erő a munkaigénye- sebb fennivalókra is.

Megvizsgálták a kapacitás jobb kihasználásának lehetőségeit; üzemrészenként, mun- kahelyenként, sőt gépenként is. Ez egyben választ adott arra, milyen területeken van szükség műszaki intézkedésekre. A középkártólónál pél- dául a gyártástechnológia megváltoztatása ígér ered- ményt, máshol a karbantar- tási időt rövidítik meg.

Ilyenkor minden időnyere- ség számít, hiszen a gyári egyenletben ezek a percek, órák jelentik a több szabad- időt. Igen nagy figyelmet

szentelnek tehát a veszteség- idők feltárására. A gépjaví- tásból, anyag- vagy cséve- hiányból, átszerelésből adódó időkieséseket felmérték, s itt is számottevő tartalékokra bukkantak.

A határozat szellemében

Ezekben a hetekben egy sor műszaki, üzemi- és mun- kaszervezési intézkedés va- lósul meg. A műszaki kiadá- sok — ide értve az anyag- raktár építését, új gépek be- szerzését — egy év alatt 4 és fél millió forintot tesznek ki. A jutagyáriak a párthatá- rozat szellemében töreksze- nek arra, hogy a dolgozók keresete ne csökkenjen, hisz a határozat a munkások ér- dekében született, számukra kíván kedvezményeket, szebb, teljesebb emberi életet bi- ztosítani. Egyidejűleg termé- szetesen a vállalat keresetére is nagy gondot fordítottak a vezetők, a termelési és üzem- gazdasági osztály irányítói. Így minden hiányt sikerül majd valamilyen plusszal megszüntetni, nem lesz ter- meléskiesés.

Az oroszoktól több orsón dolgoznak majd. A szövőde- ben úgy csoportosítják a gé- peket, hogy ne kelljen a dol- gozóknak annyi utat megten- ni köztük, mint korábban,

így több erő marad a tel- jesítmény fokozására.

Jó példa

A gazdasági vezetők, moz- galmi szervek közös munká- jának eredménye érlelődik az öreg, de fiatalos kedvű jutagyárban. Jó példa, aho- gyan a vezetés bevonja a közös gondok végig gondol- lásába a munkásokat is. Szakszervezeti bizalmiak, KISZ-fiatalok vállalták pél- dául, hogy közvéleménykuta- tást végeznek. A kérdőív „géphez jön”, oda viszik a munkálkodóhoz, elbeszélget- nek vele, feljegyzik vélemé- nyét, javaslatait a munkaidő csökkentéshez. Bizonyos, hogy az építő javaslatoknak helyük lesz majd a felkészü- lési tervben. Ez is az üzemi demokrácia jó megnyilvánu- lása.

A próbahónapban már mindent az új feltételek kö- zött végeznek, azonban az időt még nem csökkentik. Így ki-ki hozzászokhat az újhoz, közben a boríték is nyilván vastagabb lesz, a vállalat készletei is növeked- nek. Október 1-től pedig már a „minden második szombat szabad” jelszó érvényesül. A gyárban szemmel láthatólag jól alapoznak, mindent meg- tesznek azért, hogy a jó kez- detet hamarosan fél siker- ként lehessen elkönyvelni.

S. M.

Fiatalokat, törzstagokat

A jobbat keresve...

— Sokaknak föltűnt, hogy művelődési otthonunkban ab- bamaradt a szombat-vasár- napi filmvetítés — kezdte *Lacsán Ferenc*, a szegedi vasutas művelődési otthon igazgatója, majd így folytat- ta: a MOKEP vállalat igen gyenge minőségű kópiákat bocsátott rendelkezésünkre, csak a minimális igényeket tudtuk kielégíteni. Ezért csupán apró gyerekneköz rendetlenkedtek végig az elő- adásokat; felnőtteket nem vonzott, legfeljebb nagyrit- kán. Ami ráfizetés, s tud- ván, hogy nem mozi jellegű létesítmény a művelődési ot- ton — könnyű szívvel vál- tunk meg tőle.

Az otthon legfontosabb cél- ja: a közönség nevelése. Kö- zelebből, az alsóvárosi em- bereket, MÁV-dolgozókat megnyerni, törzstagga tenni az ingyenes ismeretterjesztő előadásokra. Ebben külön- sen, bár más munkában is, nagy segítséget kapnak a kerületi pártszervezettől, sze- mély szerint *Acsai Mihálytól*, meg a népfrontbizottságtól.

— Programunk „táblázott” — mondja az igazgató —, 36 tagú szimfonikus zenekarunk hetente, rendszeresen próbál *Szalay Miklós* karnagy veze-

tésével; ennekkarunknak 30 állandó tagja van. Itt *Erdős János* és *Szönye Katalin* ve- zeti a próbákat. A két együt- tes havonta közös hangver- senyt ad. Az énekkar idén is arany fokozatot nyert az országos fesztiválon (férfi, női és vegyes kórusként is!), tavaly nagy sikerű vendég- szereplésünk volt Szabadkán, most Zebegényben adott kon- certet a teljes létszámú együttes. Ami kellemetlen a sikerek között: nincs fiatal utánpótlás, nem jelentke- znek. Pedig nagy szükség len- ne rájuk!

A vasutasoknál szép, nagy könyvtár működik: 507 állan- dó olvasóval, a fiókkönyvtá- rakkal együtt 806 látogató- val. Evente kétszer rendez- nek könyvkiállítást. A kép- zőművészeti kör helyhiány miatt a Széchenyi téren mű- ködik. Színjátzó csoportjuk egészen fiatal, ez ideig csu- pán egyetlen rendezvény áll mögöttük: jelenleg *Fiúk, lá- nyok, kutyák* címmel egy ko- média színpadra állítására készülnek, *Rózsa Imre* irá- nyításával.

Szépséghiba, hogy a szom- batonként tartott táncos ösz- sejevőteleken sajnos gyak- ran találni tönkretett széke- ket, sűrűn lehet konstatálni a nem odailló öltözeteket, ápoltságot, italosságot. Az

Hazardírozás a biztonsággal

Tavaly nyáron — mint la- punkban jelentettük — fel- robbant egy palack a szegedi gáztöltő telepen, s meghalt egy munkás. Vizsgálat vizs- gálatot ért, és többek között az is kiderült, hogy a veszé- lyes munkahelyen nincs ri- asztó berendezés. Ha a gáz és levegő keveréke bármi- lyen körülmények között robbanásponthoz közeledik — nincs ami jelezze az em- bereknek. Szegeden nincs — az ország másik töltőtelepén van — jegyeztük meg a ba- eset után...

Telt múlt az idő, a hóna- pokból lassan esztendő lett. Vajon ma mi a helyzet, a műhelyek bádog falán ott van-e a riasztó készülék? A felelet sajnos ugyanaz: nincs. Időközben a szegedi gáz- töltő telepet a Siófoki Kő- olajvezeték Vállalat vette át az AFOR-tól. Az „új gazda” szakemberei is megvizsgálták a körülményeket, tudomásul vették, hogy Szegeden nincs olyan műszer, mint például a budaörsi telepen. Amint *Joó Miklós* műszaki vezető tájékoztatót — ha nem is riasztót — egy másfajta ér- tékes gázkoncentráció mé- rőműszert rendelt a vállalat külföldről. Alkalmanként ez- zel ellenőrizhetnék a töltő- helyiségek, raktárak levegő- jét.

Ez a műszer még nem ér- kezett meg, de ha itt lenne, akkor sem pótolná a riasztó berendezést. Szombati And- rás telepvezető azt mondja, hogy a gáztöltő 1970-re Sze- gedről Algyőre költözik. És addig? „A tervek szerint ép- pen az átköltöztetés miatt nem költözik már a szegedi

töltőre, nem szerelik fel a riasztó berendezést. Erre csak az új helyen kerül sor.” — mondják. Manapság a munkavéde- lem parancsa szerint a forgó gépalkatrészeket is sűrű ráccsal burkolják, pedig a veszélyt itt közvetlenül is érzékelni lehet. A gázkon- centráció láthatatlan, tapint- hatatlan, s csak akkor veszik észre, amikor már késő. Két év nagy idő, a telepen sok- ezer palack fordul meg sok- ezer veszélyhelyzet adódhat. Lehet az is, hogy az elkövet- kezendő két évben minden nagyon „simán” megy a ma- ga rendjén a gáztöltőben, ám joggal az ellenkezőjét is feltételezhetjük. Egy biztos: a munkások védelméért min- den lehető meg kell tenni! Ezzel nem lehet garaszkodni, különösen olyan helyen, ahol egyszer már baj történt.

Matkó István

Először Szegeden

Biofizikusok vándorgyűlése

Budapesti, pécsi, debrece- ni és szegedi egyetemek, aka- démiai kutatóintézetek mint- egy 70 tudományos szakem- berének részvételével három- napos konferencia, a *Magyar Biofizikai Társaság ötödik vándorgyűlése* kezdődött meg tegnap délelőtt Szegeden, az akadémiai székházban. A tár- saság kétvétenként rendezi hagyományos vándorgyűlését, ezúttal első ízben Szegeden, s az ünnepélyes megnyitóra — ahol *dr. Budó Agoston* akadémikus, a Magyar Tu- dományos Akadémia szegedi bizottságának elnöke mon- dott üdvözlő szavakat — egyebek között eljött *dr. Straub F. Bruno* akadémikus, az MTA alelnöke, *dr. Szent- ágóthai János* akadémikus az MTA biológiai szakosztá- lyának titkára és *dr. Ernst Jenő* akadémikus, a Magyar Biofizikai Társaság elnöke is. A megnyitót követően hangzott el *dr. Szalay László*

Jelentős állomásához ér- kezett Dunakeszin a 3-as szá- mú házgyár építése. Tizenöt hónapi munka után, 12 ezer tonna előregyártott szerke- zet beépítésével elkészült az új házgyár nagycsarnoka. Ha a munka továbbra is a terv szerint halad, télre már fűt- hető lesz a nagycsarnok. A 4200 lakás kapacitású új ház- gyárban a jövő év őszén kez- dik a próbákat. Evente 170 ezer köbméter kavicsot dol- goz majd fel, amit a Dunán szállítanak Dunakeszire.

Aranykoszorús plakett a rádióknak és tévének

Az MSZBT országos elnöksége — a magyar—szovjet barátság elmélyítése érdekében kifejtett eredményes tevé- kenységének elismeréséül — a társaság aranykoszorús pla- kettjével tüntette ki a Magyar Rádió és Televízió kollek- tíváját, aranykoszorús jelvénnel a két intézmény több ve- zető munkatársát.

Nyelvtipológiai szimpózium

A Magyar Tudományos Akadémia nyelv- és iroda- lomtudományi osztálya, va- lanint a József Attila Tudo- mányegyetem finnugor tan- széknének rendezésében *nyelv- tipológiai szimpózium* kezdő- dött tegnap, szerdán délelőtt Szegeden. A háromnapos nemzetközi értekezlet — amely a nyelvtipológia elmé- leti kérdéseit vitatja meg, kü- lönös tekintettel az *észak-eu- rázsiai* nyelvekre — megnyi- tó előadását *dr. Teleki Zsig- mond*, a budapesti Eötvös Lor-ránd Tudományegyetem ál- talános nyelvészeti tanszéke- nek vezetője tartotta, majd a tudományág általános el- méletéhez kapcsolódó elő- adások hangzottak el.

Az első alkalommal meg- rendezett nyelvtipológiai szimpózium közel 40 résztve- vője között számos külföldi nyelvészprofesszor is van:

többek között szovjet, egye- sült államokbeli, román és NSZK-beli nyelvtudósok vesznek részt a tanácskozá- son, amelynek három napján mintegy 20 referátum hang- zik el.

A nemzetközi tanácskozás témáját adó nyelvtipológia az általános nyelvészet XIX. században létrejött ága, amely különösen a legutóbbi évtizedben erősödött meg a grammatikaelmélet fellendü- lésével, illetve a nyelvi egye- temes jelek kutatásaival kap- csolatban. A nagy jövő előtt álló tudományág célja: a *nyelvek szerkezeti hasonlósá- gának összevetése, lehetsé- ges típusainak földterítése*. A nyelvtipológia nemcsak a le- író nyelvészetet segíti, de más nyelvészeti tudomány- ágak továbbfejlődéséhez is komoly segítséget ad.

CSÜTÖRTÖK, 1968. AUGUSZTUS 29.

DEL-MAGYARORSZAG 5

Exportra gyártott cipőinkből is vásárolhat

Kigyó u. 3. sz. alatti szaküzletünkben.

Exportálunk a szocialista országokon kívül Angliától Kuwaitig.

Szállítunk az ország minden tájára.

Kérje minden cipőboltban „SZEDED” és „SECO” márkás férficipőinket.

Szaküzletünkben mértékutáni rendeléseket is vállalunk.

Április 4. Cipész és Papucskészítő Ktsz. Szeged

SZENTESIEK! SZENTESRŐL ELKERÜLTEK!

A szülőváros havonként megjelenő lapja a

SZENTESI ÉLET

Érdekesen tudósít, tájékoztat, CSAK SZENTESRŐL!

Előfizetés bianco-cekken, félévre 9 Ft. egész évre 18 Ft.

Cím: Szentesi Élet Szerkesztősége, Szentes.

Csekkszám: OTP, Szentes 108-625.

Z. 25 005